



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 27. juni 2018
Kontor: Enheden for Ledelsesin-
formation og data
Sagsbeh: Martin Stolpe
Sagsnr.: 2018-0282-0028
Dok.: 671825

Hermed fremsendes Justitsministeriets orientering om sagsbehandlingstiderne i volds- og voldtægtssager samt sager om ulovlig besiddelse af våben på offentlig tilgængeligt sted i 2017.

Af afsnit 1 - 3 fremgår sagsbehandlingstiderne for henholdsvis politiet og anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen. I afsnit 4 følger bemærkninger til sagsbehandlingstiderne.

Myndighedernes bidrag til besvarelsen vedlægges endvidere til orientering.

Det bemærkes, at de statistiske oplysninger om sagsbehandlingstiderne er behæftet med en vis usikkerhed. En række af opgørelserne beror endvidere på manuelle optællinger, da der ikke i alle tilfælde er elektronisk registreringsgrundlag for opgørelserne. Det indebærer, at tallene kan afvige fra tidligere orienteringer til Folketingets Retsudvalg.

Søren Pape Poulsen

/

Martin Stolpe

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Sagsbehandlingstider i volds- og voldtægtssager samt sager om ulovlig besiddelse af våben på offentligt sted

1. Voldssager

Målsætningerne om hurtig behandling af voldssager er opstillet i voldspakkerne fra 1994 og 1997.

Politiet og anklagemyndigheden

For politiet og anklagemyndigheden indebærer målsætningerne, at det samlede tidsforbrug, fra sigtelsen til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 30 dage.

I 2017 har der været 3.270 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 30 dage. Heraf blev 58,5 pct. af sagerne indbragt for retten inden for 30 dage, *jf. tabel 1*. Dette er et fald på 7,3 pct. point i forhold til 2016.

Tabel 1

Sagsbehandlingstid i voldssager med målsætningen inden 30 dage fra sigtelse til sagen sendes til retten

Periode	Antal sager	Andel indbragt for retten fra sigtelsestidspunktet		
		Inden 30 dage	30 dage til 2 mdr.	Efter 2 mdr.
1. halvår 2013	1.996	74,1 pct.	16,1 pct.	9,8 pct.
2. halvår 2013	1.935	72,6 pct.	16,8 pct.	10,7 pct.
1. halvår 2014	1.984	68,2 pct.	18,4 pct.	13,4 pct.
2. halvår 2014	1.963	69,1 pct.	17,9 pct.	13,0 pct.
1. halvår 2015	1.783	68,8 pct.	17,6 pct.	13,6 pct.
2. halvår 2015	1.892	71,4 pct.	16,6 pct.	12,0 pct.
2016	2.391	65,8 pct.	19,4 pct.	14,8 pct.
2017	3.270	58,5 pct.	20,2 pct.	21,3 pct.

Kilde: Rigsadvokatens data per 1. februar 2018.

Opgørelsen omfatter sager efter straffelovens §§ 244-246, undtaget § 245 a, og fra og med januar 2017 § 119, stk. 1, hvor voldsforholdet er sagens hovedforhold, og hvor sagen er afgjort i retten med frihedsstraf, en bøde, en advarsel, en frifindelse eller med gerningskoden ”andet”.

Danmarks Domstole

Målsætningen for sagsbehandlingstiden ved domstolene er fastsat til 37 dage. Heraf udgør berammelsestiden, dvs. tiden fra sagen modtages i retten, til hovedforhandlingen kan indledes, 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

I 2017 har der været 799 afsluttede sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på indtil 37 dage. Heraf blev 40 pct. af sagerne afgjort inden for 37 dage i 2017. Målopfyldelsen er dermed faldet med 3 pct. point i forhold til 2016, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Sagsbehandlingstid i voldssager med målsætningen inden 37 dage fra modtagelse af sagen ved retten til domsafsigelse

Periode	Antal sager	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen		
		Inden 37 dage	Inden 60 dage	Inden 180 dage
2013	1.148	53 pct.	66 pct.	91 pct.
2014	967	48 pct.	61 pct.	89 pct.
2015	706	40 pct.	55 pct.	-
2016	624	43 pct.	58 pct.	-
2017	799	40 pct.	56 pct.	-

Anm.: En bindestreg (-) indikerer, at andelen af sager afsluttet inden 180 dage ikke er opgjort.

Kilde: Domstolsstyrelsen

I opgørelsen indgår alle sager om overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 og §§ 244-246, der afgøres med ubetinget frihedsstraf, uden at der heri indgår andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen. Det skal bemærkes, at der i januar 2017 er et mindre databrud, idet sager om vold efter straffelovens § 119, stk. 1 (vold mod tjenestemand), hvor der idømmes en ubetinget frihedsstraf, og hvor voldselementet er sagens hovedforhold, nu også omfattes af de prioriterede sager og dermed indgår ved opgørelsen af målopfyldelsen. Domstolene begyndte at indsamle oplysninger om sager om vold efter straffelovens § 119, stk. 1, fra den 1. februar 2017.

Kriminalforsorgen

For strafafsoningen af voldsdomme er målsætningen fastsat således, at afsoningen for dømte, som ikke er varetægtsfængslede, skal iværksættes senest 30 dage efter, at der foreligger fuldbyrdelsesordre. Det er samtidig forudsat, at anklagemyndigheden skal give fuldbyrdelsesordre umiddelbart efter, at der er afgivet ankeafkald, efter ankefristens udløb eller efter, at ankeedom er afsagt.

I 2017 har der været 322 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på indtil 30 dage. Heraf blev fristen på 30 dage overholdt i 86,6 pct. af sagerne. Målopfyldelsen er dermed steget med 12,3 pct. point i forhold til 2016, *jf. tabel 3*.

Tabel 3

Sagsbehandlingstid i voldssager med målsætningen inden 30 dage fra fuldbyrdelsesordre til afsoning

Periode	Antal dømte	Andel dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
1. jan. 2013 til 30. sep. 2013	483	88,6 pct.
2014	571	86,2 pct.
2015	384	74,5 pct.
2016	300	74,3 pct.
2017	322	86,6 pct.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Kriminalforsorgens opgørelse omfatter sagsbehandlingstiden for personer dømt for overtrædelse af straffelovens § 119, § 123 og §§ 244-246, der efter at have været indkaldt til afsoning fra fri fod er påbegyndt afsoning af deres dom i 2017.

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, indgår ikke i undersøgelsen. I opgørelsesperioden var der 7 sager, hvor der blev givet udsættelse og 640 sager, hvor fodlænke blev vurderet.

2. Voldtægtssager

Ifølge folketingsbeslutning B 82 af 4. juni 2004 om forbedring af voldtægtsofres retsstilling før og under retssagen skal sagsbehandlingstiden for voldtægtssager være omfattet af en konkret målsætning.

På den baggrund blev der fastsat forskrifter om målsætninger for sagsbehandlingstiderne i voldtægtssager, som Justitsministeriet sendte til Folketingets Retsudvalg ved brev af 11. august 2005.

Politiet og anklagemyndigheden

Målsætningerne indebærer for politiet og anklagemyndigheden, at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 60 dage, dog således at det for sager, hvor der gennemføres mentalundersøgelse af sigtede og eventuelt tillige sker forelæggelse for Retslægerådet, gælder, at dette tidsforbrug ikke bør overstige 4 måneder.

I 2017 er der indberettet 202 sager, hvoraf 143 var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på højst 60 dage, mens 59 sager var omfattet

af målsætningen om en sagsbehandlingstid på højst 4 måneder, *jf. tabel 4-5*.

For de sager, der er omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på højst 60 dage, blev målsætningen opfyldt i 61 af sagerne svarende til 42,7 pct., *jf. tabel 4*. Dette er fald på 23,3 pct. point i forhold til 2016.

For så vidt angår de sager, der er omfattet af en målsætning om en sagsbehandlingstid på højst 4 måneder, blev målsætningen opfyldt i 26 af sagerne svarende til 44,1 pct., *jf. tabel 5*. Dette er et fald på 21,6 pct. point i forhold til 2016.

Tabel 4

Sagsbehandlingstid i voldtægtssager med målsætningen indtil 60 dage fra sigtelse til sagen sendes til retten

Periode	Antal sager	Andel indbragt for retten fra sigtelsestidspunktet		
		Inden 60 dage	60 dage til 4 mdr.	Efter 4 mdr.
1. halvår 2013	32	62,5 pct.	12,5 pct.	25,0 pct.
2. halvår 2013	33	63,6 pct.	18,2 pct.	18,2 pct.
1. halvår 2014	37	64,9 pct.	24,3 pct.	10,8 pct.
2. halvår 2014	53	49,1 pct.	41,5 pct.	9,4 pct.
1. halvår 2015	51	68,6 pct.	17,6 pct.	13,7 pct.
2. halvår 2015	77	80,5 pct.	9,1 pct.	10,4 pct.
2016	144	66,0 pct.	20,8 pct.	13,2 pct.
2017	143	42,7 pct.	30,8 pct.	26,6 pct.

Kilde: Rigsadvokaten

Tabel 5

Sagsbehandlingstid i voldtægtssager med målsætningen indtil 4 måneder fra sigtelse til sagen sendes til retten

Periode	Antal sager	Andel indbragt for retten fra sigtelsestidspunktet		
		Inden 4 mdr.	4 mdr. til 6 mdr.	Efter 6 mdr.
1. halvår 2013	7	42,9 pct.	28,6 pct.	28,6 pct.
2. halvår 2013	8	50,0 pct.	12,5 pct.	37,5 pct.
1. halvår 2014	13	69,2 pct.	7,7 pct.	23,1 pct.
2. halvår 2014	21	61,9 pct.	9,5 pct.	28,6 pct.
1. halvår 2015	23	47,8 pct.	21,7 pct.	30,4 pct.
2. halvår 2015	12	58,3 pct.	0,0 pct.	41,7 pct.
2016	35	65,7 pct.	14,3 pct.	20,0 pct.
2017	59	44,1 pct.	23,7 pct.	32,2 pct.

Anm.: Grundet afrunding summer andele ikke nødvendigvis til 100,0 pct.

Kilde: Rigsadvokaten

I opgørelsen indgår sagsbehandlingstiden i sager om overtrædelse af straffelovens § 216 og forsøg herpå og sager om overtrædelse af straffelovens § 216, jf. § 225 (andet seksuelt forhold end samleje) og forsøg herpå.

Opgørelsen omfatter sager, hvor voldtægtsforholdet er sagens hovedforhold. Opgørelsen omfatter imidlertid også sager, hvor der er begået anden kriminalitet i tilknytning til voldtægten – eksempelvis frihedsberøvelse af offeret eller efterfølgende trusler mod offeret – idet sådanne lovovertrædelser ikke i sig selv kan antages at påvirke behandlingen af voldtægtssagen væsentligt. Endvidere omfatter opgørelsen sager, hvor der i øvrigt måtte indgå forhold vedrørende mindre alvorlig kriminalitet begået uden sammenhæng med voldtægtsforholdet, hvis karakteren af disse forhold ikke medfører en særlig omfattende og langvarig efterforskning. Opgørelsen omfatter tillige sager med flere gerningsmænd og sager, hvor samme gerningsmand har begået flere voldtægter.

Opgørelsen medtager ikke nævningsager og sager, der udover voldtægt omfatter anden alvorlig kriminalitet, som røverier, anden grovere berigelseskriminalitet eller adskillige voldsforhold, der i væsentlig grad har betydning for politiets og anklagemyndighedens behandling af sagen.

Danmarks Domstole

For domstolene er målsætningen for sagsbehandlingstiden i voldtægtssager fastsat til 37 dage. Heraf udgør berammelsestiden, dvs. tiden fra sagen modtages i retten, til hovedforhandlingen kan indledes, 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

I 2017 har der været 155 afsluttede sager, der er omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på indtil 37 dage. 29 pct. af voldtægtssagerne blev afgjort inden for målsætningen i 2017, hvilket er uændret i forhold til 2016, jf. tabel 6.

Tabel 6

Sagsbehandlingstid i voldtægtssager med målsætningen inden 37 dage fra modtagelse af sagen ved retten til domsafsigelse

Periode	Antal sager	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen		
		Inden 37 dage	Inden 60 dage	Inden 180 dage
2013	64	42 pct.	58 pct.	88 pct.
2014	96	35 pct.	49 pct.	89 pct.
2015	135	33 pct.	50 pct.	-
2016	129	29 pct.	50 pct.	-
2017	155	29 pct.	46 pct.	-

Anm.: En bindestreg (-) indikerer, at andelen af sager afsluttet inden 180 dage ikke er opgjort.
Kilde: Domstolsstyrelsen

I opgørelsen indgår sager om overtrædelse af straffelovens § 216 og § 216, jf. § 225 samt sager om forsøg på overtrædelse heraf, uden at der i sagen indgår andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen. Sagens hovedforhold skal være tiltalen efter straffelovens § 216. Det er uden betydning, hvordan sagen afgøres.

Kriminalforsorgen

For strafafsoningen af voldtægtsdomme er målsætningen fastsat således, at afsoningen for dømte, der ikke er varetægtsfængslede, skal iværksættes senest 30 dage efter datoen for fuldbyrdelsesordre. Det er samtidig forudsat, at anklagemyndigheden skal give fuldbyrdelsesordre umiddelbart efter, at der er afgivet ankeafkald, efter ankefristens udløb eller efter, at ankedom er afsagt.

I 2017 har der været 34 dømte, der er blevet sendt til afsoning. Heraf blev målsætningen opfyldt i 76,5 pct. af sagerne. Dette er et fald på 3,5 pct. point i forhold til 2016, jf. tabel 7.

Tabel 7
Sagsbehandlingstid i voldtægtssager med målsætningen inden 30 dage fra fuldbyrdelsesordre til afsoning

Periode	Antal dømte	Antal dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
16. nov. 2012 til 15. nov. 2013	6	33,3 pct.
2014	27	66,6 pct.
2015	25	68,0 pct.
2016	30	80,0 pct.
2017	34	76,5 pct.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Kriminalforsorgens opgørelse omfatter sagsbehandlingstiden for personer dømt for overtrædelse af straffelovens § 216, der er indkaldt til afsoning fra fri fod og har påbegyndt afsoning i 2016.

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, er ikke medtaget i opgørelsen. I den opgjorte periode drejer det sig

om 8 sager, hvor den dømte er vurderet til afsoning med fodlænke og 3 sager, hvor der blev givet udsættelse.

3. Sager om ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder

Målsætningerne om hurtig behandling af sager om ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder er fastsat ved lov nr. 500 af 17. juni 2008 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Styrkelse af indsatsen mod ulovlige skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder).

Målsætningen omfatter for politiet og anklagemyndigheden sager, hvor der forventes idømt ubetinget fængsel, og for domstolene sager, der afgøres med ubetinget fængsel. Målsætningerne gælder ikke for sager, der omfatter andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen.

Politiet og anklagemyndigheden

For politiet og anklagemyndigheden indebærer målsætningen, at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 30 dage.

I 2017 blev der indberettet 380 sager. Målsætningen blev opfyldt i 40,8 pct. af sagerne. Dette er et fald på 23,9 pct. point i forhold til 2016, *jf. tabel 8*.

Tabel 8

Sagsbehandlingstid i våbensager med målsætningen inden 30 dage fra sigtelse til sagen sendes til retten

Periode	Antal sager	Andel indbragt for retten fra sigtelsestidspunktet		
		Inden 30 dage	30 dage til 2 mdr.	Efter 2 mdr.
1. halvår 2013	144	36,8 pct.	34,7 pct.	28,5 pct.
2. halvår 2013	159	52,8 pct.	26,4 pct.	20,8 pct.
1. halvår 2014	148	51,4 pct.	25,0 pct.	23,6 pct.
2. halvår 2014	166	78,3 pct.	12,0 pct.	9,6 pct.
1. halvår 2015	89	57,3 pct.	14,6 pct.	28,1 pct.
2. halvår 2015	72	62,5 pct.	20,8 pct.	16,7 pct.
2016	346	64,7 pct.	18,2 pct.	17,1 pct.
2017	380	40,8 pct.	20,3 pct.	38,9 pct.

Kilde: Rigsadvokaten

I opgørelsen indgår sagsbehandlingstiden for sager om overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, og våbenlovens § 10, stk. 1, hvor der bliver spørgsmål om ubetinget fængselsstraf, samt våbenlovens § 10, stk. 2, (ind-

til 30. juni 2016) og knivlovens § 1 (fra 1. juli 2016), hvis der er tale om besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder.

Sagsbehandlingstiden opgøres alene for sager, hvor der i byretten er idømt ubetinget frihedsstraf, og sager, hvor anklagemyndigheden på forhånd har vurderet, at sagen vil medføre ubetinget frihedsstraf, selv om byretten afgør sagen med en mildere sanktion eller frifindelse.

Sagsbehandlingstiden opgøres ikke for sager, som omfatter andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen.

Danmarks Domstole

Målsætningen for sagsbehandlingstiden ved domstolene er fastsat til 37 dage, heraf udgør berammelsestiden 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

I 2017 har der været 286 afsluttede sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage. Heraf blev målsætningen opfyldt i 48 pct. af sagerne i 2017, hvilket er et fald på 9 pct. point i forhold til i 2016, *jf. tabel 9*.

Tabel 9

Sagsbehandlingstid i våbensager med målsætningen inden 37 dage fra modtagelse af sagen ved retten til domsafsigelse

Periode	Antal sager	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen		
		Inden 37 dage	Inden 60 dage	Inden 180 dage
2013	156	42 pct.	59 pct.	92 pct.
2014	160	47 pct.	64 pct.	88 pct.
2015	136	41 pct.	57 pct.	-
2016	173	57 pct.	66 pct.	-
2017	286	48 pct.	63 pct.	-

Anm.: En bindestreg (-) indikerer, at andelen af sager afsluttet inden 180 dage ikke er opgjort.

Kilde: Domstolsstyrelsen

Domstolene opgør sagsbehandlingstiden i sager om overtrædelse af straffelovens § 192 a eller våbenlovens § 4, stk. 1, og knivlovens § 1, der afgøres med ubetinget frihedsstraf.

Kriminalforsorgen

For strafafsoningen er målsætningen, at afsoningen for dømte, som ikke er varetægtsfængslede, iværksættes senest 30 dage efter, at der foreligger fuld-

byrdelsesordre. Det er samtidig forudsat, at anklagemyndigheden skal give fuldbyrdelsesordre umiddelbart efter, at der er afgivet ankeafkald, efter ankefristens udløb eller efter, at ankedom er afsagt.

I 2017 har der været 89 dømte i sager om ulovlig besiddelse af våben på offentligt tilgængeligt sted. Heraf er 82,0 pct. af sagerne blevet behandlet inden for 30 dage. Dette er en stigning på 12,4 pct. point i forhold til 2016, *jf. tabel 10*.

Tabel 10

Sagsbehandlingstid i våbensager med målsætningen inden 30 dage fra fuldbyrdelsesordre til afsoning

Periode	Antal dømte	Antal dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
16. nov. 2012 til 15. nov. 2013	121	71,1 pct.
2014	157	74,5 pct.
2015	104	65,4 pct.
2016	102	69,6 pct.
2017	89	82,0 pct.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Kriminalforsorgens opgørelse omfatter dømte, der er dømt efter straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, hvis overtrædelsen vedrører skydevåben, der besiddes, bæres eller anvendes på offentligt tilgængeligt sted, og våbenlovens § 10, stk. 2, (indtil 30. juni 2016) og knivlovens § 7, stk. 1, (fra 1. juli 2016), hvis overtrædelsen vedrører besiddelse af kniv på offentlig tilgængelig sted.

I opgørelsen indgår sagsbehandlingstiden vedrørende hurtig indsættelse for alle dømte for ulovlig besiddelse af skydevåben og knive, uanset om afgørelsen vedrører hovedforhold eller biforhold.

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, er ikke medtaget i opgørelsen. I 2017 har der været 103 sager, hvor den dømte blev vurderet til afsoning med fodlænke, og 2 sager, hvor der blev givet udsættelse.

4. Bemærkninger til sagsbehandlingstiderne

Justitsministeriet finder, at niveauet og udviklingen for sagsbehandlingstiderne i volds- og voldtægtssager samt sager om ulovlig besiddelse af våben på offentligt tilgængeligt sted (vov-sagerne) er stærkt utilfredsstillende.

Styrket fokus på vvv-sager i myndighederne i straffesagskæden

På baggrund af foreløbige indikationer på en negativ udvikling i sagsbehandlingstiderne i 1. halvår 2017 bad Justitsministeriet myndighederne i straffesagskæden om redegørelser for den faldende målopfyldelse, særligt i forhold til, hvilke tiltag den enkelte myndighed ville iværksætte på baggrund af den faldende målopfyldelse.

På den baggrund indskærpede Rigspolitiet og Rigsadvokaten over for henholdsvis politikredsene og de regionale statsadvokater, at der skal være stort fokus på sagsbehandlingstiden i vvv-sagerne.

Domstolsstyrelsen drøftede ligeledes målopfyldelsen på møder i domstolernes ledelsesforum og holdt i efteråret 2017 møder med de byretter med den laveste målopfyldelse på straffesagsområdet, herunder i vvv-sagerne. Herudover indgår benchmarking af målopfyldelsen i vvv-sagerne i månedlige ledelsesinformation til byretternes ledelse.

Tiltag til nedbringelse af sagsbehandlingstider i straffesagskæden

Myndighedernes initiativer skal ses i forlængelse af de konkrete initiativer, som der de seneste år er iværksat i forhold til at nedbringe sagsbehandlingstiderne i straffesagskæden, blandt andet i forhold til optimering af berømmelse og forkyndelse af straffesager, udvidelse af muligheden for at anvende udeblivelsesdomme samt digitalisering af myndighedskommunikation.

Til trods for initiativerne kan der imidlertid ikke konstateres forbedringer i målopfyldelsen. Der er derfor behov for et markant ledelsesmæssigt fokus samt iværksættelse af nye konkrete initiativer, der kan forbedre målopfyldelsen.

Justitsministeren lancerede den 14. januar 2018 udspillet ”Hurtigere vej fra forbrydelse til fængsel”. Udspillet indebærer blandt andet, at en sigtet fra 1. juli 2018 kun kan vælge en forsvarer med tid i kalenderen, og der fastsættes særligt skærpede regler for forsvarervalg i vvv-sager. Udspillet indebærer endvidere, at hvis man skifter forsvarer undervejs i en retssag, må det ikke forsinke sagen. Derudover får den nye forsvarer ikke vederlag for merarbejde, som skyldes forsvarerskiftet. Reglerne skal ses i sammenhæng med, at forsvareres travle kalendere har været en hovedårsag til, at målsætningerne for sagsbehandlingstider i volds- og voldtægtssager ikke overholdes i retterne.

De nye regler indebærer herudover, at sigtede, som ikke møder op i retten, med det samme skal betale sagsomkostningerne, hvis retsmødet udsættes.

Endelig indebærer udspillet bl.a., at politiet styrker indsatsen for at eftersøge og finde personer, der udebliver fra retsmøder og fra afsoning.

Der er desuden sat særligt fokus på en forbedret målopfyldelse i forhold til de politisk fastsatte frister for vvv-sager i Justitsministeriets mål- og resultatplaner for 2018 med henholdsvis politiet, anklagemyndigheden og kriminalforsorgen. Af mål- og resultatplanerne fremgår det således,

- at politiet og anklagemyndigheden skal forbedre målopfyldelsen i vvv-sager, således at minimum 75 pct. af sagerne håndteres inden for fristerne.
- at kriminalforsorgen skal forbedre målopfyldelsen i vvv-sager, således at minimum 85 pct. af sagerne håndteres inden for fristerne.

Herudover styrkes opfølgningen over for de enkelte politikredse, retskredse og kriminalforsorgsområder. Myndighederne vil således kvartalsvis offentliggøre data om de lokale enheders sagsbehandlingstider. Benchmark over sagsbehandlingstiderne i de lokale enheder vil ligeledes blive drøftet i tværgående ledelsesfora i Justitsministeriets koncern med henblik på opfølgning over for de lokale enheder, som har de længste sagsbehandlingstider.

Yderligere tiltag iværksat i myndighederne i foråret 2018

Derudover har rigspolitichefen og rigsadvokaten i april 2018 iværksat en række yderligere nye tiltag for at skærpe det ledelsesmæssige fokus og opmærksomheden på den fremtidige målopfyldelse:

- Rigspolitiet og Rigsadvokaten vil hver 14. dag følge op på status i forhold til politikredsens målopfyldelse i sager om vold, voldtægt og våben.
- Rigspolitiet, Rigsadvokaten og de regionale statsadvokater vil én gang om måneden afholde møder med de politikredse, der har de største udfordringer i forhold til målopfyldelsen.
- Der iværksættes en midlertidig indberetningsordning vedrørende voldtægtssager, der indebærer, at politikredsene – hver gang en frist overskrides – straks skal indsende en kort redegørelse for baggrunden for fristoverskridelsen, samt hvilke initiativer fristoverskridelsen giver anledning til, til den regionale statsadvokat. Der vil være skærpet opmærksomhed på, at politikredsene sikrer en kontinuerlig fremdrift i efterforskningen og alle øvrige relevante sagsbehandlingsskridt.

- Der vil indtil videre blive afholdt ekstraordinært koncernledelsesmøde om udviklingen i målopfyldelsen i sager om vold, voldtægt og våben én gang om måneden.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten sætter samtidig fokus på de politikredse, der har en høj målopfyldelse, med henblik på at udlede og dele læringspunkter med alle politikredse.

Domstolsstyrelsen vil ligeledes tage initiativ til opfølgning over for de byretter, som har den laveste målopfyldelse, samt udsende benchmarking af målopfyldelsen i vvv-sagerne i den månedlige ledelsesinformation til byretternes ledelse. I denne sammenhæng kan det bemærkes, at landets største domstol – Københavns Byret – fra 1. juni 2018 har valgt at oprette to ekstra retsafdelinger, for at forbedre målopfyldelsen i vvv-sagerne.

Det bemærkes, at der generelt tegner sig et billede af en forbedret målopfyldelse i 1. kvartal 2018 sammenlignet med 2017, idet målopfyldelsen i 1. kvartal 2018 dog fortsat ikke er tilfredsstillende. Politiet og anklagemyndigheden har forbedret målopfyldelsen på mellem 4-6 pct. point. Domstolene har en forbedret målopfyldelse inden for voldssager på 3 pct. point og voldtægtssager på 9 pct. point, mens der er sket et fald på 6 pct. point i relation til våbensager. Kriminalforsorgen har forbedret målopfyldelsen yderligere, så den nu ligger på mellem ca. 86 og 90 pct.

Øvrige indsatser rettet mod voldtægtsofre

Som en del af regeringens voldtægtspakke fra januar 2016 under overskrifter ”Respekt for voldtægtsofre” blev der lanceret en række initiativer med henblik på at sikre, at ofre for voldtægt mødes på en værdig og ordentlig måde.

I denne sammenhæng kan det bemærkes, at Rigspolitiet, Rigsadvokaten og Justitsministeriet har gennemført initiativerne, herunder blandt andet en strømligning af politiets håndtering af sager om voldtægt, fokus på politiets og anklagemyndighedens uddannelse, styrkelse af bistandsadvokaternes rolle, tæt opfølgning på voldtægtsområdet fra forskellige fora og en anmeldeskampagne. Indsatser rettet mod ofre, herunder voldtægtsofre, er et vedvarende fokusområde.

Implementering af ny definition af vvv-sager i 2018

Som tilkendegivet i sidste års redegørelse har Justitsministeriet arbejdet på at kvalificere og udvikle en mere hensigtsmæssig opgørelsesmetode af sager om vold, voldtægt og våben.

I denne sammenhæng har der særligt været fokus på, at afgrænsningen af vvv-sager i dag ikke er ensartet på tværs af myndighederne, samt at afgrænsningen af vvv-sager ved domstolene afhænger bl.a. af sagens udfald og beror til dels på et skøn.

Med den netop gennemførte ændring af retsplejeloven, jf. lovforslag L nr. 204 (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager), er der fastlagt en ny definition af vvv-sager, for at sikre en effektiv anvendelse af de nye regler om afvejningen mellem det frie forsvarervalg og hensynet til sagsbehandlingstiden.

Boks 1 **Ny definition af VVV-sager**

I den netop gennemførte ændring af retsplejeloven, jf. lovforslag L nr. 204 (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager), er det fastlagt, at vvv-sager fremover omfatter sager, hvor en af følgende forbrydelser udgør hovedforholdet:

- Voldssager: simpel vold (straffelovens § 244), vold mod personer i offentlig tjeneste eller hverv (§ 119, stk. 1, for så vidt angår vold), vold mod vidner (§ 123 for så vidt angår vold), grov vold (§§ 245 og 245 a) og særligt grov vold (§ 246). Ved domstolene omfattes sager, hvor simpel vold udgør hovedforholdet, dog kun i gentagelsestilfælde (§ 244, jf. § 247, stk. 1).
- Voldtægtssager (straffelovens § 216 og § 225, jf. § 216).
- Våbensager: ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted (knivlovens § 1) og ulovlig besiddelse af skydevåben under særligt skærpende omstændigheder på offentligt tilgængeligt sted (straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3).

Ved domstolene omfattes tilståelsessager og domsmandssager, men ikke nævningesager og sager uden domsmænd, som ikke er tilståelsessager.

Kilde: L204 - Forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager)

Det bemærkes, at den nye definition vil betyde en væsentlig udvidelse af antallet af voldssager for domstolene, som vil være omfattet af målsætningerne for domstolenes sagsbehandlingstid – fra omkring 800 sager (2017) til skønsmæssigt omkring 2.000 sager årligt. Det vurderes, at domstolene med en sådan udvidelse af antallet af voldssager, som omfattes af målsætningerne for domstolenes sagsbehandlingstid, i særlig grad vil skulle prioritere området for at forbedre målopfyldelsen, der aktuelt ikke er tilfredsstillende. Den nye definition vil samtidig betyde, at der vil være et databrud i forhold til afrapporteringen for 2018.